

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925 december 18.

Felolós szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420,000 K., 1/4 évre 210,000 K., 1/8 évre 105,000 K. 1 hónap 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf., 286. szám

A fekete barak

A fekete barakok lakóinak élete nem először foglalkoztatja Debrecen közvéleményét. A nyomornak ez a leírhatatlan borzalma félszázéves másor is provokált már beavatkozást, de a jótékony intézkedések és egyesületek fáradozása ellenére is megmaradt annak, aminek megrendítő szavakban lefestette ma Radó Rezső dr. a jog- és pénzügyi bizottság tagjai előtt. A borzalom, a nyomor tanyája a fekete barak és nekünk nem kell magyaroznunk, hogy milyen könnyű ezen a tanyán gyökereket verni a bűmnek, hiszen édes testvérek, együtt járnak mindig: bűm és nyomor.

Teljesen megértjük tehát és méltányoljuk a bizottság tagjainak meghatottságát, méltányoljuk áldozatkészségüket is, mert hiszen igen sok szívet megkeményített ma a reánk következtetett gazdasági megpróbáltatás, az alamizsna szinte láthatatlanul vékonyan csordogál a nyomorba jutottak soha ilyen üres tarisznyájába és igazán ritka az a társaság, amelyben percek alatt összegyűl a nyomor sújtottjai számára egymillió. Tisztelet a bizottságnak, hogy ilyen tárt szívre talált nála a panasz s hogy azonnal kész társadalmi akció megindítására.

Mindezek előrebocsátása után nem veheti rossz néven a bizottság, ha rámutatunk egyet- len pontra, ahol hibát látunk. Nem társadalmi akció s nem a hatóságnak az akcióba beavatkozása az alkalmas eszköz a fekete barak és a város területén még egész bizonyosan létező számos fekete barak nyomorának enyhítésére, vagy éppen megszüntetésére. Hiszen, amint elmondtuk, éppen a fekete baraknál mondott már esődot nem egy társadalmi akció, ez a nyomortanya bizonyította be, hogy ez a kérdés társadalmi uton nem rendezhető. Nagyobb anyagi erejével, kötelező áldozatkészséggel a városnak kell itt beavatkozni, a hatóságoknak kell helyes szociális politikával megszüntetni a nyomort, amely fekete barakhoz hasonló borzalmat szült Debreczenben.

Nem akarunk most szociálpolitikai programot adni, nem akarjuk a kislakásépítés fontosságát hangsúlyozni, amit éppen a barakok példája illusztrál. Mindezek a mostani tél nyomorának tanulságai után a jövő év feladatai lesznek. Most arról van szó, hogy hatósági, jótékony intézkedésekkel enyhítsék a nyomort, arról, hogy

azokat, akiknek erkölcsi, vagy testi épsége veszélyben forog, kiemeljék a barak tömeglakásának mérgező levegőjéből és emberi környezetben, emberi viszonyok között helyezték el. Enélkül hiábavaló a bizottság tagjainak jótékonyasága, mert ezt a feladatot társadalmi akció nem végezheti el. Mozdul-

jon meg a társadalom, de ettől függetlenül a hatóság is és igyekezzék menteni a nyomor veszélyeinek kitett lelküket és a testet is, amely ugyan halandó, de két karjával az országot építő, vagyont gyűjtő munka egy-egy atomját elvégezheti s a nyolcmillió magyar egyikének teste.

Javasolja a város bankvásárlását a jog- és pénzügyi bizottság

Bőven ismertettük tegnap Magoss György dr. polgármester tervét, hogy a város vegye meg a Takarékos és Hitelintézet részvényeinek többségét, hogy ezzel megszerezze a rendelkezési jogot a bankban, a hol központosítani akarják a vállalatok pénzügyi kezelését és vezetését.

Az erre vonatkozó előterjesztést Ary Lajos főszámvéve ismertette csütörtökön a jog- és pénzügyi bizottság ülésén. Közölte, hogy

a bank összes vagyona
2664 millió korona.

ami azt jelenti, hogy egy részvény árának 70.000 koronának kell lennie, amit azonban a város 50.000 koronában állapított meg. Ismertette a tárgyalásra vonatkozó összes iratokat.

Freund Jenő dr. kérdésére, hogy az alkalmazottak jogviszonyának kérdésében van-e valami irányelv, *nehogy drágán vásároljuk meg a bankot*, — Ary Lajos ismertette az eddig történt megállapításokat.

A bizottság egyhangúan kimondta, hogy a Takarékos és Hitelintézet részvényei többségének megvételét a közgyűlésnek javasolja.

„A miniszterelnök a numerus claususról vallott felfogásában követte a kultuszminisztert”

Bethlen nyilatkozott a numerus claususról — Hegymegi Kliss Pál: A fajvédők felé sodródott a miniszterelnök — Sándor Pál, Vázsonyi, Hegymegi Kliss Pál, Fábrián Béla ostroma a numerus clausus ellen

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés mai ülésén az indennitási első szónoka, Sándor Pál volt, aki a numerus clausussal foglalkozva kijelentette, hogy

gróf Klebelsberg a liberális éra alatt a legliberálisabb volt s ha Tisza István élne, nem merészt volna úgy beszélni, mint tegnap.

Eöri-Szabó eljárása, hogy a zsidó rabbinak reverzálist adott, mely szerint a numerus clausussal szembe helyezkedik s ezzel ellentétesen jár el, politikai szempontból csak megvetést érdemel. Az angol és francia zsidók nem kizárólag a mi érdekeinkben tettek lépéseket. De mi már egy évvel ezelőtt kikértük magunknak az idegen beavatkozást.

Csodálkozva hallottam, hogy a kultuszminiszter ut tegnap bevonta a bolsevizmus szálait is indokolásába. Negyvenhét zsidót végeztek ki a bolsevisták.

Mi a különbség a bolsevista diktatura és Eckhardték diktatúrája között?

Rupert Rezső: Mindkettő ugyanaz, éretlen tacsók diktatúrája.

Sándor Pál: Amikor Ferenc József még király volt, akkor sem éreztük azt az irtózatot, amelyet most éreztünk, néhány ember miatt. És miért lehet a diktatúrát büntetlenül hangoztatni, anélkül, hogy az illető kezére ütődjenek? Volt idő, amikor gróf Teleki Pál miniszterelnök kijelentette, hogy a zsidók is magyarok, most azután Klebelsberg miniszter ut az ellenkezőjét mondta.

Vagy a volt miniszterelnök ur hazudott, vagy a miniszter ur. (Nagy zaj.) Elhiszi-e komolyan Klebelsberg, hogy a numerus clausus a zsidóságot védelmezi? A parlament szövegére, hogy ezért tapsokat lehet kapni.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a miniszterelnök tojástáncot jár, hogy a háta mögött kamarilla áll. A numerus clausus most nem a főkérdés a fajvédők részéről. A főkérdés az, hogyan tudják az önk sorait megbontani olyan érdekből, amely nem az ország érdeke. Gondolják meg azt, hogy a magyar pénz ne jusson a zloti sorsára.

Rupert Rezső.

A numerus clausus szociálpolitikai indokolása egészen nevétséges. A pénzügyi politika büne, hogy a központosítást a többségre esalták és a mikor bekövetkezett a válság, nyugodtan nézték ennek a nemzetfenntartó osztálynak az anyagi romlását. Vass József miniszter maga mondta, 1921 tavaszán, hogy a magyar országot nem lehetett biztonságban látni. Ma is ez a helyzet, mert a mi numerus clausus van, addig a magyar országot biztonságba nincs helyreállítva.

Nem bírom el, hogy a keresztény magyar ifjakat ne engedjenek be az egyetemre, ha tanulni akarnak.

Az önk rendszere a kereszténységet veszélyezteti, ezért a legélesebb harcot kell ez ellen folytatni. Amíg valamennyien azt érezzük, hogy a mi a kormány egy kalandorsapat

foszágában van, addig ne beszélünk egészséges gazdasági konszolidációról. Az indennitást nem fogadják el. Szijj Bálint: Miért kell éppen a szent karácsonyi hetekben olyan ki-méleltlenül forszírozni az adóbehajtást? Panaszt emel a sulyos közterhek miatt, a közmunkaváltás miatt, a sulyos utadók miatt. Az indennitást elfogadják.

Óriási láрма tör ki erre a batoldalon:

— Meggyőződésük ellenére támogatják a kormányt.

Vázsonyi Vilmos emelkedett ezután szólásra. A magyar zsidóság nem gyávaságból hozta azt a határozatot, hogy a numerus clausus eltörlését nem kéri külföldi beavatkozással, hanem azért, mert felekezeti szerint polgár és polgár közt senki különbséget nem tehet. Mi zsidóval-lású magyarok.

a magyar szabadelvűségnek és a magyar demokráciának erősödését várjuk azt, hogy a mi sérelmeink orvosoltassanak.

Ez a mi határozatunk annak a mélységes hazafias érzésnek a következménye, amely a zsidó vallású magyar polgárokat jellemzte már a szabadságharcban is és jellemzi ma is, az elszakított területeken is.

a zsidóság törvényeink szerint sohasem volt népfaj, vagy nemzetiség, hanem mindig vallási kisebbség.

A kultuszminiszter aztán Gentben a zsidóság ellen használta fel a zsidóság határozatát. Nem jár el igazságszeresen a kultuszminiszter, hogy örökké a bolsevizmus szellemét idézi a numerus clausus igazolására. Azok a zsidók, akik a bolsevizmusban tevékeny szerepet játszottak, előbb hagyták el hitüket, mielőtt a nemzeti társadalomtól elváltak volna a bolsevisták az akasztásban sem tettek különbséget keresztény és zsidó közt. Néhány évvel ezelőtt még

Klebelsberg is fájó sebnek mondta a numerus clausust.

Ma már nem lehet arra hivatkozni, hogy az egyetemi ifjúság nem türi a törvény eltörlését. A fajvédők ünneplése a legsúlyosabb vád a kultuszminiszter ellen. A kormányváltás végre le kell vetnie az álarcot.

Amíg Klebelsberg a Bethlen-kabinetben van, addig késtem-telen, hogy a miniszterelnök helyesli a kultuszminiszter minden tetteit.

Szeretnénk tudni végre, mi vagyunk, faji, felekezeti vagy nemzeti-ség? De abban senki sem fog megakadályozni, hogy magyaroknak valljuk magunkat. (Nagy taps és éljen-zés a batoldalon.)

Vázsonyi Vilmos után

Bethlen István gróf miniszterelnök

szólt. Négy éve azon dolgoztunk, hogy ebben a kérdésben kibékülést s közeledést létesítsünk. Nem raitunk mulatt és a jövőben sem raitunk fog mulni, hogy ez a kibékülés és közeledés nem sikerül. Itt olyan sebek vannak, melyeknek folytonos piszkálása nem érdeke a nemzetnek. Az az érdeke a nemzetnek, hogy fátyolt horítsunk a multra, azokra a sebek-re, amelyek ugy az egyik, mint a másik oldalon sajnálatosak.

Arra a kérdésre, hogy népfaj-e a zsidóság, azt mondhatom, hogy

az a törvény, amely a numerus claususról szóló népfajnak, illetve nemzetiségnek deklarálta a zsidóságot.

Ebben, azt hiszem, semmi kétség nem lehet. Ez azonban nem jelenti természetesen azt, hogy ez volna a kormány álláspontja. Azokat a zsidókat, akik a nemzettel azonosított-

lak magukat, akik kitarítottak és kitarítanak jóban és rosszban, igenis azokat a zsidókat zsidóvallásu magyaroknak tartom.

Ellenben vannak olyan zsidók is, akik önmagukat deklarálják népfainak, akik ma sem azonosítják magukat a nemzettel.

Az elnök ezután az ülést felőrára felülgesztette. Szünet után

Hegymegi Kiss Pál szójait íel.

A keresztény-morál szempontjából nem lett volna szabad a tanszabadság kérdését úgy felfogni, mint a kultuszminiszter tette. Sajnálja, hogy a numerus clausus kérdésében vallott felfogásában a kultuszminisztert követte maga a miniszterelnök is, mert eddig azt hitték az ellenzéken, hogy a kultuszminiszter egyedül híve a numerus clausus fenntartásának.

A miniszterelnök mai beszédéből azt látja, hogy bizonyos mértékig a faivédelem felé sodródott.

A választójogi törvény hiányos, mellőzte a titkosságot. A kormány lepezett diktatúrát gyakorol. A parlamentarizmus sülyedése, hogy ülésen alig néhány képviselő vesz részt. Ennek oka a titkos választójog hiánya. A Petrichevich-Horváth ügyben vizsgálatot követel és ha Petrichevich-Horváth ártatlannak bizonyul, meg kell torolni a vádaskodást. Az indemnitást nem fogadja el.

Pataczy Dénes: A numerus klausud kérdésében a kultuszminiszter állásfoglalását vallja, aki Gentben a keresztény magyar lélek szellemében nyilatkozott meg.

Fábián Béla adatokkal bizonyítja, hogy a zsidóság mennyit szenvedett a komünán alatt.

Amíg numerus clausus van, addig nem lehet elfelejteni a múltat.

ha nem lett volna, sokkal nagyobb eredményeket ért volna el a kormány a külföldön. Az indemnitást nem fogadja el. Ülés vége 6 órakor.

A köztisztviselők vasuti igazolványai

A MÁV. üzletvezetősége közli, hogy a köztisztviselői arcképes igazolványok (ugy a családtagoké) az 1926. évre új mintájú igazolványokkal lesznek kicserélve.

Az erre vonatkozó munkálatok december 20-án kezdődnek meg és február 28-ik tartanak, amely időig az 1925. évre érvényes arcképes igazolványok használhatók.

Az igényjogosultság továbbra is ugyanaz marad, kivétel csak a családtagoknál (feleség és gyermekek) van, akiknek igényjogosultsága a családi pótlék élvezetétől van függővé téve. Mindazok a családtagok tehát, akik után a családtagok pótlékot nem kap, jövőben utazási kedvezményt sem kaphat.

Az új kiállítási arcképes igazolványok 1926. január 1-től lesznek érvényesek.

Az arcképes igazolványok kérelmezésének módozatai változatlanok.

A tényleges tisztviselők és családtagjaik igényjogosultságát hivatali felsőbbbőségük, a polgári nyugdíjasok és családtagjaik igényjogosultságát a nyugdíjellátásokat folyósító számfeljött számvevőség igazolja.

A nyugdíjasoknak a jövőben tehát a közigazgatási hatóságoknál nem kell az igényjogosultságukat igazoltatni.

A MÁV-nak fizetendő 238.000 korona térítmény jegyzékbe vételének elismerését úgy a tényleges, mint a nyugdíjas alkalmazottaknál az illetékes számvevőség igazolja a kérvényen, vagy kimutatáson.

A nem állami alkalmazottak úgy mint az elmúlt évben is, a térítmény befizetését az erre a célra szolgáló csekk elismervény beküldésével tartoznak igazolni.

Kiállítási illeték fejében a folyamodványokhoz minden egyes arcképes igazolványért 20.000 korona értékű m. kir. postabélyeg, valamint az igazolvány kiállításához egy az utóbbidőből származó 6 és fél-10 és fél cm. nagyságú, látható jegy-alaku —

de nem kemény kartonlapra huzott — levelezőlap puhaságu és hasonló célra még nem használt arckép mellékelendő.

Amateur és teljes alakot ábrázoló fényképek nem fogadtatnak el.

A nyugdíjasokat különösen figyelmezteti az üzletvezetőség, hogy igazolványaik kiállítását minél előbb kérelmezzék, ne hogy a munkatorlás következtében igazolványaikat késedelmesen kapják.

„Rosszakarat nyilvánul meg a kultuszminiszteriumban Debrecennel szemben“

A református egyházkerület közgyűlésén, amikor Baltazár Dezső dr. püspök évi jelentését terjesztette elő, ebből szomorú megdöbbenéssel vette tudomásul mindenki, hogy Debrecennel szemben a kultuszminiszterium antipátiával viseltetik és Debrecen fontos kulturális ügyei nem részesülnek abban a figyelemben, amelyben részesülnök kellene. A püspöknek ez a megállapítása akkor az egyetem építésével kapcsolatban történt.

Most azután ezt a szomorú megállapítást kellett tennie Debrecen város tanácsának is, nem ugyan az egyetem, hanem egy másik iskolai ügy nyomán.

A pallagi iskolához a tanfelügyelő már régebben hozzájárulást kért Debrecen városától. A tanács ennek a kérésnek teljesítését megtagadta.

ama törvényes alapon, hogy ez az iskola nem tartozik ama tanyai iskolák közé, amelyeknek fenntartásáról a városnak kell gondoskodnia.

Most azután a tanfelügyelő megismételte ezt a kérését s azzal okolta azt meg, hogy ez iskolába nemcsak a pallagpusztai gyerekek járnak, hanem a város szomszédos birtokairól való gyermekek is. A városi tanács esütörtökön tartott ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel, de azt most sem teljesítette és fenntartotta előbb hozott határozatát. Hangsúlyozta a tanács, hogy a kultuszminiszter a mostani

költségvetésben éppen erre a célra kapott 2 és fél millió aranykoronát.

— Nagykőrösnek adott a miniszter egy milliódot — hangzott el az első közbeszólás.

Igen, másnak ad a miniszter, de Debrecennek nem.

— Határozottan valam. rosszakarat nyilatkozik meg Debrecennek minden dolgával szemben a kultuszminiszteriumban

— hallatszott most már a szomorú megállapítás.

Igy emlékezik meg, sajnos így kénytelen megemlékezni Debrecen város tanácsa, az iskolák városának, az egyetemi városnak tanácsa a közoktatásügyek miniszteréről, aki azonban — sajnos — egyben a numerus claususok is dédelgető atyja és a külföldön hős védelmezője, ékes szószólója.

A kultuszminiszteriumnak Debrecen városával szemben követett eljárása a délután tartott jog- és pénzügyi bizottsági ülésen is szóba került, amikor Csűrös Ferenc dr. kultuszminiszter értesítette a várost, hogy a gazdasági iskola kibővítésére nem ad semmit.

A polgármester megjegyezte, hogy értesülése szerint

más városnak adott nagyobb összeget a miniszter.

csak Debrecen nem kap semmit.

Fregnd Jenő dr. megjegyezte: Benünket nagyon szeret.

Firenzében elfogták Lambing Jánost, a milliárdos sikkasztó gazdasági előadót

Négy Debrecenbe írt levele alapján nyomozták ki a tartózkodási helyét

Nagy feltűnést keltett ez év szeptemberében, hogy Lambing János 32 éves gazdasági előadó egymilliárd korona kincstári pénz elsikkasztása után megszökött Debrecenből. Lambing szeptember elsején kora reggel azzal távozott el a hivatalából, hogy a fizetésekre, egyéb kiadásokra szükséges pénzt felveszi. A gazdasági hivatal alkalmazottai délig hiába várták, hogy visszatérjen és a fizetéseket megkezdje. Rosszát sejtve, kutatni kezdték s kiderült, hogy

Lambing még a kora délelőtti órákban felvette a fizetésekre szükséges egymilliárd 36 millió koronát a szabályszerűen kiállított csekkek alapján.

Először arra gondoltak, hogy Lam-

bing büntény áldozata lett és jelentették az eltűnését a katonai hatóságoknak. Miután a késő esti órákig sem érkezett semmiféle értesítés Lambingről, a nyomozást megindították és a debreceni rendőrség bevonásával sikerült is megállapítani, hogy Lambing már délelőtt 10 órakor el-tűnt a városból. Megállapították, hogy Lambing a csekkekhez úgy jutott hozzá, hogy a pénztárhoz álkulcsot csináltatott. A pénztári naplót a legnagyobb rendben találták, még olyan tételek is be voltak vezetve, amelyeket csak szeptember elsején kellett volna. Ebből nyilvánvalóan ki-tűnt, hogy

Lambing előre készült a sikkasztásra és biztosította magát egy

váratlan rovatcsolással szemben.

A nagy apparátussal megindult nyomozás során sikerült megállapítani, hogy Lambing délelőtt fél 11 órakor két munkás külsejű ember társaságában végig ment a Fűvészkert utcán és feltűnkedőkora a csapókerti megállónál jegyet váltott Nyíregyháza felé. Hetekig hiába hajszolták, sehol sem tudtak Lambing nyomára akadni. Néhány hónap múlva azonban

Lambing életjelt adott magáról és levelet írt román megszállt területéről egyik barátjának.

hogy ő nem sikkasztott, csak azt a pénzt vette vissza az államtól, amit annak idején hadikölcsönbe fektetett és nem kapott vissza. A levél a nyomozó hatóságok kezébe került és azonnal megtették a szükséges intézkedéseket, hogy román hatóságok elfogják Lambingot. Az elfogás nem sikerült, mert Lambing megneszezte, hogy keresik és megszökött román területről. A sikkasztó főhadnagy ügyében a napokban szenzációs fordulat következett be. Lambing János debreceni ismerősei közül ugyanis négyen levelet kaptak Olaszországból, Firenzéből, ismeretlen nevű emberekől, akik az érdeklődtek, hogy emlékeznek-e még Debrecenben Lambingra és keresik-e még a sikkasztót. A levelek a nyomozó hatóságok kezébe kerültek és az irászakértők megállapították, hogy azok mind egy kéz írása és így a papságra, hogy azokat Lambing írta.

A magyar hatóságok érintkezésbe léptek az olasz rendőrséggel és megküldték a Lambingra vonatkozó adatokat. Szerdán délelőtt aztán a külügyminiszterium utján értesítést kaptak a firenzei rendőrségtől, hogy

egy ottani szállodában elfogták a levelek íróját, aki a kihallgatások folyamán beismerte, hogy ő Lambing János főhadnagy.

A firenzei rendőrség értesítése alapján a külügyminiszterium megette a szükséges lépéseket arra vonatkozólag, hogy Lambing Jánost adták át a magyar hatóságoknak.

Hatvan kis tűzoltógyerek karácsonya

Adakozzanak a gyárak, a biztosítók, mindenki!

A köz szolgálatában nincs ünneplés, nincs pihenés. Azok, akik a közönség életét s vagyonát őrzik és védik, a karácsony szent ünnepén is ott vannak őrhelyeiken, elszakítva családjaiktól, feleségtől, gyermekétől. Ezek nem láthatják azt az őszinte, szén, meleg örömet, amelynek fénye és melege a karácsony estén visszaszagúzik az égere.

A tűzoltók és a mentők karácsony estén is a laktanyában vannak, készen arra, hogy a riasztó jelre hűb-ban, fagyban rohanjanak megmenteni embertársaik vagyonát, talán életét is. Ezek az emberek azok, akik nem mehetnek haza a családi meleg, örömteli kör fénvét élvezni. Roncsik Jenő dr. tűzoltó főparancsnok, hogy a kötelességteljesítés hőseinek is, ha csak néhány percre, juttasson a szent estén, a szeretet születésének estén a családi melegség jótékony, öröms fénvétől egy sugarat, elhatározza, hogy a szolgálatot teljesítő tűzoltók gyermekei részére — hatvan-nak vannak ezek a kis tűzoltó gyermekek — a tűzoltó laktanyában karácsonyvat állít föl s egy felőrára beresztí oda a szolgálatban lévő tűzoltók családait, hogy a karácsonyva alatt együtt lehessen mindenki szeretettel s a tűzoltó, aki talán a másik percben már az életét fogja kockáztatni idegenekért, idegenek vagyonáért, láthassák a kis gyermekek örömet.

A tűzoltóparancsnoknak az a terve, hogy a hatvan gyermek részére

Karácsonyra
több eser méter selyem, szövet, barchet, karton, sefir, vászon

MARADÉKOT

a vég áránál 33%-kal olcsóbban elad

Króh-áruház

Debrecen, Degenfeld-tér és Bádogos-utca sarok.

kedves és hasznos dolgokat szerez be s azokat kiosztja közöttük. Azonban erre a tüzoltóságnak nincsen pénze. Ugy érezzük és ugy kell éreznie mindenkinek, hogy ezeknek az embereknek szánt öröm megteremtéséhez mindenkinek hozzá kell járulni. Segítségére kell sietnie a tüzoltóparancsnoknak e szép, kedves szándéka megvalósítása érdekében. Ugy érezzük, hogy elsősorban a biztosító társaságoknak erkölcsi kötelessége az, hogy elősegítsék adományaikkal a tervet. Azután a kereskedők, az iparosok és főképen a gyárak kell, hogy adjanak e célra, de ott kell lenni az adakozók közt a magánosoknak is.

A városi tanács, amely előtt Vass Károly dr. tanácsnok pártolta melegen és szeretettel az ügyet, meg is engedte a karácsonyi ünnepek megtartását és e célra — nem lévén nagyobb összeg rendelkezésre — négy-millió koronát utalványozott ki. De hát mit lehet venni négy-millió koronából hatvan gyermeknek?

Szllveszteri záróra: hajnali 4

A belügyminiszter december 31-re az ország területén lévő minden nemű nyilvános étkező helyiség, szórakozó helyiség, mulató, hányszemély és más célú nyilvános terem és helyiség záróóráját kivételesen éjféltől 4 órában állapította meg.

Egy évi börtönre ítélt sikkasztó postás

A nyáron a debreceni rendőrség Alsó Józsefné feljelentése alapján sikkasztás gyanúja miatt eljárást indított Balogh Károly postás ellen, aki a debreceni második számú postahivatalból hordta ki kézbesítésre a pénzesleveleket. A megindult nyomozás során megállapítást nyert, hogy Balogh II esetben hivatali sikkasztást követett el és két hónap leforgása alatt 10 millió koronát sikkasztott.

A sikkasztó postás a kikézésre kapott pénzes leveleket felbontotta, az elismervényre ráírta a címzett nevét és azzal aztán a hivatalban elszámolt. A pénzt megtartotta magának és részint a családjára, részint pedig kártyára költötte el.

A debreceni törvényszék Lakatos Gábor büntető tanácsa csütörtökön tárgyalta Balogh Károly ügyét. A tárgyaláson Balogh beismerő vallomást tett.

— Soha sem volt elegendő pénzem — mondta — a nagy pénztelenség hálszott a büntre.

A bíróság Balogh Károlyt bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett hivatali sikkasztás büntetében és ezért egy évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Császári nyiltparancs és a téllégypapír. Egy szegény boltosság arra kért a tanácstól engedélyt, hogy légypapírral házalhasson. A városi tanács a kérést a császári nyiltparancs értelmében megtagadta. A házalásról ugyanis más intézkedés még mindig nincs, mint az 1851-ben kelt és a házalást szabályozó császári nyiltparancs. A tanács egyébként mosolyogva hallotta a kérést, amely télen légypapír árusítására akar engedélyt. El is hangzott egy-két megjegyzés a kérésre: — Szezoncikk — jegyezte meg az egyik tanácsstag. Mire a másik, talán puhább szívű tanácsnok is megszólalt: — Talán a téli időre mégis meg kellene adni az engedélyt!

— 4880 ember énekel Molnár Testvéreknél gramophon lemezen, legújabb gramophonok, tánclemezek nagyválasztékban.

— Legszebb karácsonyi ajándék egy fénykép Liener műteremből Csapó uccán 1.

Gömbös foglalkozás szerinti numerus clausussal fenyegeti a zsidóságot

„Mondjon le a kormány, ha nem elég erős a numerus clausus védelmére“ — „A Népszövetség nemzetközi zsidó maffia“ — „Deklarálják a zsidóságot nemzeti kisebbséggé“

Budapesti tudósítónk jelenti: A politikai érdeklődés középpontjában a numerus clausus áll, amelynek kérdésében pártok és politikusok egymásután tisztázzák álláspontjukat. A kérdés szokatlanul szoros kötelékbe fonja a máskülönbön széttagozódott liberális és reakciós képviselői csoportokat. Rendkívül érdekes a kormánypárti képviselők liberálisabb részének tegnapi kivonulása az ülés-teremből. Klebelsberg nyilatkozata után. Ezek azzal indokolták kivonulásukat, hogy kormánypárti létükre nem szavazhattak a miniszter Klebelsberg ellen, viszont nem is vehették választ tudomásul a numerus clausus ügyében elfoglalt álláspontjuk miatt. A támogatás azonban, amelyet a numerus clausus elleni küzdelemnek így adnak, a nullával egyenlő értékű, és ugy, mint Bethlen miniszterelnök állástoglalása, amelyet a liberális ellenzék nem ismerhet el méltányosnak. Különösen azt emelik ki az ellenzéken, hogy Bethlen miniszterelnök nem nyilatkozott a numerus clausus eltörlése tekintetében, nem jelölt meg erre vonatkozólag

még egy akármilyen távoli dátumot sem. Amíg az ellenzék álláspontját már körvonalazták a mai és tegnapi ülés szónokai, most a fájvédők is szükségét látták annak, hogy megszólaltassák véleményüket. Ezt Gömbös Gyula mondta el a fájvédők mai vacsoráján.

Gömbös figyelmezteti a kormányt, hogy ne nyuljon a numerus clausushoz

s kijelentette, hogy sajnálattal látja a keresztény képviselőket a zsidó fronton. Tiltakozik a törvény eltörlése ellen; ha a kormány nem érzi magát eléggé erősnek, mondjon le.

A Népszövetség nem más, mint nemzetközi zsidó maffia. A zsidóság ne foglalkozzék a numerus clausus eltörlésének gondolatával, mert behozzák a foglalkozások szerinti numerus clausust s akkor egyetlen zsidó se mehet az egyetemre.

Végül követelte, hogy a zsidóságot deklarálják nemzeti kisebbséggé.

„Követ kötöttem a nyakába és belelöktem a Tiszába“

A vizsgálóbíró apagyilkosság gyanúja miatt letartóztatott egy gazdag egyekli birtokost

Megirtuk, hogy az egyekli csendőrség a debreceni vizsgálóbíró vezetése alatt erélyes nyomozást indított Pásztor János 81 éves egyekli gazdálkodó eltűnése ügyében. A nagy vagyoni gazdálkodó ugyanis még a múlt hónap 22-én eltűnt és azóta nem sikerült sehol sem a nyomára akadni.

A szomszédok azt beszélék, hogy az öreg gazdálkodót nevelt fia, Pásztor Lajos tette el láb alól, hogy minél hamarabb kezébe vehesse a vagyonát. Tanuk vannak arra, hogy Pásztor Jánost, aki őt örökbe fogadta és a nevét is ráruházta, többször bántalmazta és az eltűnése napján is

feleségével együtt megverte a szegény öreg embert.

A fiu többször dűsösen kitért nevelőnapja ellen és magából kikelve kiáltozta:

— Miért nem tud már meghalni az ilyen pocsek vén ember!

Az egyekli csendőrök Pásztor Lajost csütörtökön délelőtt behozták a debreceni törvényszék fozházába, miután hiába nyomoztak vele napok óta a hártárban. A vizsgálóbíró délelőtt

kihallgatta Pásztor Lajost, aki először tagadásban volt, de később aztán

beismerte, hogy ő tette el láb alól a nevelőapját.

— Nagyon terhemre volt már az öreg — mondta — és kivítem a vízhez. Követ kötöttem a nyakára és úgy löktem a Tiszába.

Ezt a beismerő vallomását később Pásztor visszavonta és hallani sem akar arról, hogy ő gyilkolta volna meg az öregot. A csendőrök előtt is állandóan tagadásban volt és így az egy, már vissza is vont vallomásán kívül nincs ellene semmi bizonyíték. A vizsgálóbíró utasította a Tiszának azon a részén, a hol állítólag a vízbe dobta volna a nevelőapját Pásztor Lajos, léket vágnak a jégen és figyelik, hogy feljön-e a meggyilkolt gazdálkodó holtteste. Később pedig, ha a jég elolvad, utászatonákkal fogják a Tisza medrét átvizsgáltatni.

Pásztor Lajos sorsa az egyekieket nagy izgalomban tartja és kíváncsian várják, hogy sikerül-e bebizonyítani azt, hogy ő tette el láb alól az öreg Pásztor Jánost.

Százötvennégy gyermek éheznek és nyomorog a fűtetlen fekete barakban

Éhségtől és hidegtől pusztulnak a gyermekek — Családok egymás előtt élnek le életüket

Egy darab csunya, irtóztató emberi életet látott föl tegnap a jog- és pénzügyi bizottság ülésén Radó Rezső dr. kamarai főbíró. Kiűnt járt a Nyulason lévő ugynevezett fekete barakban, onnan hozta magával azt a rettentő képet, amelyet a jog- és pénzügyi bizottság tagjai előtt mutatott meg. Rettentő kép:

az ember a nyomoruság legalacsonyabb fokán,

közül az állathoz, a bűn fertőjének sárában gázolva, fetrengeve.

Radó Rezső dr., az erős férfi, könnyektől elfojtott hangon mondta el azokat a rémségeket, amelyek egyes részletei még a nyomdafestéket sem bírják el. Most, amikor mindenki a karácsonyra készül, amikor boldog emberek a fényes kirkatok ezernyi színes sugárral csillogó szépségét nézik, százezerszer sötétebb ez a kép.

A fekete barak negyven méter hosszú és 18 méter széles helyiség, amely egy egységes nagy terem, csarnok vagy hodály.

Ügyeljen bevásárlásainál

védjegyünkrel!

Magasan repül a daru, Szépen szól. Kávét főzni csakis FRANK kal lehet jól!

D. 177 O. 20 L. — Ve. 9.

Ebben a helyiségben harminckét család lakik együtt.

Válaszfalak a helyiségben nincsenek s a felnőttek egymás előtt élnek le életüknek minden mozzanatát. A felnőttek között 154 apróbb-nagyobb gyermek téntereg, ül vagy áll fásultan, rongyosan, védtelenül a nagy hideg ellenében a fűtetlen, rossz fa-épületben, amely nem nyújt védelmet a fagy ellen a nagyon is fogyatékos ruhájú, gémberedett gyermekhadnak. És a nagyok életét látva és követve,

tizenhárom éves gyermekleányok, a nélkülözés-, a nyomor-, az éhségszalta ványadt, beteges, sovány testű leányok az anyaság állapotához közelednek.

Késégsbeesés, megkövült fájdalom ül az arcokon.

Tudja, hogy a városra rengeteg teher sulyosodik — mondja Radó dr. — azonban itt gyors intézkedésre van szükség. Nem szabad engedni, hogy kívülről jöjjen a kezdeményezés. Az akciónak innen kell kiindulnia. Meg kell menteni legalább a gyermekeket, akik napról-napra pusztulnak, valami gyors intézkedést kell tenni. Mindenek előtt válaszfalakat kell emelni az egyes családok között. Azután társadalmi gyűjtést kell indítani a nyomorult páriák segítésére.

Fejér Ferenc dr.: A kimondhatatlan nyomornak hallásától is elfacsarodik az ember szíve. Mindenekelőtt a hideg tél ellen kellene a barakbeli embereket megvédeni. Ezért

a kisegítő kórháznak fentartott cement barakba kell áthelyezni ezeket az embereket.

A többit bizzuk a tanács bölcsességére, a polgármester nemes szívére, jószágára. Emberek a baraklakók is, meg kell hát őket menteni, főképen a gyermekeket, össze kell fogni a társadalomnak.

Csűrös Ferenc dr. elmondja, hogy amit lehetett, eddig is segített a nyomorgókon a város.

Freund Jenő dr.: A szokatlan, dermesztő hidegben a gyermekek elpusztulnak. Kéri a polgármestert, hogy álljon az akció élére és forduljon felhívással a polgársághoz, a társadalomhoz, amely mindig jószívűnek mutatkozott.

A megdöbbentő közlések láthatóan nagy hatással voltak a bizottsági tagokra, akik

azonnal megkezdték a gyűjtést és egymillió koronát adtak össze.

A polgármester kijelentette, hogy azonnal erélyes intézkedéseket tesz hogy a helyzetet javítsanak.

A hóviharban elakadtak a vonatok

Budapest, december 17. A szélvihar okozta hóakadály miatt tegnap Bácsalmás közelében a 4828. számú vegyesvonat a hóban elakadt. A vonatot csak ma reggel sikerült kiszabadítani.

Ugyancsak hóakadályok miatt Nyíregyháza—Mátészalka és Nyíregyháza—Vásárosnamény között december 17-én a reggeli vonatpár, Nagyléta és Debrecen között pedig a 6867. számú vegyesvonat nem közlekedett. Az

akadályok elhárítása folyamatban van ugyan, de az erős északi szél miatt a pálya felszabadítása egyelőre bizonytalan.

— 10 fok a hőmérséklet

A meteorológiai intézet jelentése szerint hazánkban a hőmérséklet mindenütt mínusz 10 fok alá süllyedt. Az időnek változékony jellege volt. Havazás alig fordult elő. Időprognózis: Változékony hideg idő uralkodik, csapadék nem valószínű.

A jog- és pénzügyi bizottság megszavazta a fizetésemelést

A város jog- és pénzügyi bizottsága csütörtökön délután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöke alatt tartott ülésén foglalkozott

a városi tisztviselők és alkalmazottak illetmény rendezésének kérdésével,

amelyet részletesen közöltünk.

Az ügyet a bizottsági ülésen Vádszky István dr. tb. főjegyző ismertette. A bizottság nagy figyelemmel hallgatta a mindenre kiterjedő, terjedelmes, szép munkát. Az előadó ismertette számbelileg is a fizetések s közölte, hogy

az illetményrendezés 1354 millió koronába kerül, ami a költségvetési többletből fedezetet nyer.

A városi pótlékokat nem százalék szerint, hanem összegekben kérte megállapítani és pedig az egyes fizetési osztályokban a városi pótlék a következő lenne: XI. fizetési osztályban 800.000, a X. fizetési osztályban 975.000, a IX. fizetési osztályban 1 millió 200.000, a VIII. fizetési osztályban 1.600.000, a VII. fizetési osztályban 2.100.000, a VI. fizetési osztályban 2.700.000, az V. fizetési osztályban 3.500.000, a IV. fizetési osztályban 11 millió korona. A tisztviselők a rendezés után békebeli fizetésüknek a XI. fizetési osztályban 92 százalékát, a X. fizetési osztályban 76 százalékát, a IX. fizetési osztályban 69 százalékát, a VIII., VII., VI. fizetési osztályban 68 százalékát, az V. fizetési osztályban 64 százalékát kapják.

Csűrös Ferenc dr. kéri, hogy adjanak városi pótlékot az iparostanonciskolai tanároknak, az óvónőknek és menedékházvezetőknek is.

Ekli József: Polgártársai nevében, akik súlyos terhek és adók alatt nyögnek, szólal fel. Aggódva látják, hogy micsoda súlyos adóterhek fogják őket még nyomni.

Ne az aranymércehez mérjük a tisztviselők fizetését, hanem az adózók teljesítő képességéhez.

A hasznbér leszállításoknál arra a kérdésre, hogy lesz fedezete a leszállításnak, azt mondják, hogy majd keresnek. És most a fizetésemelésre már itt a fedezet.

Radó Rezső dr. helyesnek, jónak, szükségesnek tartja a javaslatot közgazdasági szempontból.

Az iparosztálynak is nagy érdeke, hogy a hivatalnokszálya fogyasztóerejét emeljük.

Ha a fogyasztóképességet helyreállítják, akkor az iparosnak és kereskedőnek is jó, mert a hivatalnok osztály magasabb igényű s igényét mindig ki is elégítette. Ha elfogadják a főjegyző javaslatát, ez még nem je-

lenti a békebeli fogyasztóképesség helyreállítását, még ha a teljes békebeli fizetést kapnák is, mert az aranykorona vásárlóereje csökken és pedig 30 százalékkal, a régi aranykorona a mai egy aranykoronával szemben 1 korona 30 fillér értékű. Ő is kéri Csűrös indítványának elfogadását.

Balogh István: Melyik békebeli állapotot vették alapul?

Vádszky István dr.: Az 1923-belit.

Balogh István: A közönség jóvődelmét és teljesítőképességét kellene alapul venni.

Freund Jenő dr. az előadó javaslatát tökéletesnek tartja és azt fogadja el.

Hegedűs Jenő dr. nem tartja alkalmasnak ezt az ügyet, hogy az iparoság helyzetének kérdését itt tárgyalják.

Indítsák meg mielőbb a közmunkákat, hogy legyen keresete az iparosoknak és a munkásoknak.

Vádszky István dr. hosszan és mélyreható fejtegetésben válaszolt a felszólalásokra.

Nem többtermelés kell, hanem több fogyasztás.

Ha a fogyasztás emelkedik, majd utána emelkedik a termelés is. Ezt a teóriát az élet állította fel és igazolja. Csodálkozok, hogy a tisztviselők fizetésének ügyénél esik szó az adóterhekről. Az 1300 millió fizetésjavítás mellett a 35.000 adótétel mindegyikére 50.000 korona esik. Megragadón változta a tisztviselőknek a háború óta egy óráig sem javuló, mindig súlyosbodó helyzetét, amelyben

fokról fokra súlyodt s nagy önmegtartózkodással állnak szembe.

Életstandardja a békebelinek 20 százalékát sem éri el.

Ekli József: Kár ez a sok beszéd. Vádszky István dr. kijelenti még, hogy a fedezetet a kereseti adó összege nyújtja, amelyet eddig az állam visszatartott.

A bizottság ezután egyhanguan elfogadta a javaslatot.

HIREK

Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban: Pénteken este fél 4 órakor. Szombat reggel egyenyed 8 órakor, Muszaf-ima délelőtt fél 11, délután 3 és este egyenyed 5 órakor. A Kápolnási ucai templomban szombat reggel fél 8 órakor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed 7 és este háromnegyed 4 órakor. Az elnökség.

Pénteken várható ítélet Reisinger Mária pörében. A debreceni törvényszéken csütörtökön délelőtt folytatták a tanú kihallgatásokat, de a tárgyalás egész nap zárt volt, mert a bíróság Haennel Oszkárnak egy északai mulatóhely tulajdonosától való viszonyára vonatkozólag hallgatták ki a tanukat. Az érdekes bírói pörben pénteken délelőtt várható ítélet.

Rágalmazásért elítélt gazdálkodó Nagy Gábor és Sebestyén László gazdálkodó örökösen veszekedtek, mert a írszáguk nem tartva tiszteletben a határt jelző barázdát, átírt egyikük földjéről a másiké. A legutolsó veszekedés során Sebestyén azt kiáltotta Nagynak: Ide gyere át te is, hogy a kutyák igyák fel a véredet! A sértő kiáltás miatt Nagy feljelentésre Sebestyén ellen megindult az eljárás és a debreceni törvényszék csütörtökön egymillió korona pénzbüntetésre ítélte a haragos szomszédot.

Kihirdették Szép Miklós előtt a Kuria ítéletét. A debreceni törvényszéken Lakatos Gábor dr. tanácselnök csütörtökön délelőtt kihirdette Szép Miklós előtt a Kuria ítéletét, mely szerint helybenhagyta a debreceni törvényszék tudvalevőleg lonás büntetéseért két évi börtönrre ítélte Szép Miklóst, aki menvasszonya édesanyjától ellopott 100 millió korona értékű dollárt és azt elmulasztta. Az ítélet kihirdetését Szép Miklós egykedvűen hallgatta végig és alig hallható hangon mondta: Tudomásul veszem.

Karácsonyfa díszek, csokoládék, szaloncukorkák legnagyobb választékban Cukorkaüzletben Plac-u. 55. (Hungária-kávéház mellett)

Csecsemő holttest az utcén. A balmazújvárosi csendőrök az országút szélén a napokban egy megfagyott csecsemő holttestére akadtak. A pár napos csecsemőt a lelketlen anya kidobta az utcélre, ahol megfagyott. A csendőrök jelentése alapján Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd megindította a vizsgálatot a lelketlen anya felkutatására.

Gazdabál. A Debreceni Polgári és Gazdakör 1926. január 2-án az Arany Bika dísztermében Rác Laci zenekarának közreműködésével jótékony célú zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként a végalmi adóval együtt 75.000 korona, kispáholy 400.000, nagypáholy 600.000

korona. Kezdeté este nyolc órakor. Jegyek előre válthatók Debrecen és Vidéke Mezőgazdák Hiteleszövetkezeténél, Csapó uca 28. sz. alatt.

A Szinyei-Merse Társaság Barátai Körének sorsolása december 21-én délután 5 órakor lesz Budapesten az Ernyvt Muzzeumban. Érdeklődőket szívesen látunk.

Lemezedények. Öntöttvasdények, korcsolyák legolcsóbban Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett sarkon.

Legszebb és legolcsóbb egy fénykép vagy nagytás Berzéki műtermében. Plac 38.

Börkeztűk. Elismert legjobb minőségben Vitarusnál, Plac 16. Csattos, bélelt kutyabörkeztű 150.000, szőrmebélésű csattos nőkeztű 200.000, vastag szarvasbőr csattos férfikeztű 220.000, csattos szarvasbőr nőkeztű 160.000, fagyel- leni fűlvédő 30.000.

Ügyvédek, takarékpénztárak, bankok figyelmébe! Minerva ügyvédi határidő napló hosszú és széles alakban. Pénzügyi napló a szokott kivételben az 1926-évre megjelent, kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében a főposta mellett. Telefon 51.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Péntek: Orlov, B) bérlet.

Szombat: Orlov, Bérletszünet.

Vasárnap délután: A nóta vége. (Szegő-Károlyi). Este: Orlov, Bérletszünet.

Filharmonikus est. A MÁV. Egyetértés kitűnő filharmonikus zenekara a műhelytelepen tartotta meg csütörtökön második estét az idei szezonban, nagyszámú, előkelő közönség előtt. A nagyszertűen fejlődő együttes Weber, Bizet, Czibulka, Schubert és Liszt műveit adta elő, művészi leg interpretálva a program minden számát, a kiváló Szűts Gergely dirigálásával. Az est szíllistája Nagy Viola zongoraművész volt, a Bizet-szvitben és Liszt II. rapszódijában elsőrendű készletű, finom pianistának bizonyult. A közönség zúgó tapsokkal köszönte meg a kapott művészi élvezetet és általános immár az óhajtás, hogy a filharmonikusok hangversenyét, amelyek jelentős tényezői Debrecen zenei kulturájának, a távoleső műhelytelepről be kell telepíteni a városba.

A színházi iroda hírel:

B) bérlet ma pénteken.

„Orlov”, ez a nagystílusú operette uralja az e. és jövő hét műsorát. A siker, melyet az érdeklésítő meséjű, gyönyörű, abszolút népszerűsége számítható, zenéjű operett premierjén csak fokozódik a további előadásai során. Minden ének és táncszám után még nem szünni akaró tapsvihár zúdul fel.

Sophie Saltanova és Alexander Nikitin két tánca az Orlovban ritka élvezetet nyújt.

HA REUMÁS,
használjon iszapot a
MARGIT-
fürdőben

Kabát, Kosztüm, Ruhaszövetek, selymek, divatflanelék és mindenféle OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek!
Kirakatainkat szíveskedjenek figyelemmel kísérni!
Aszodi és Róth divatáruhaza
A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállító.
Tisztviselőknék 5% kedvezmény!

Teák-gyöngye

Békebeli minőségű legjobb teák vagyúléka, a legkényesebb izlésnek megfelelő, kapható

DEUTSCH ALBERT és FIA
Fűszer- és csomagoló üzleteiben (Alapított 1866. évben.)
Főüzlet: Ferenc József-ut 1. Fióküzlet: Péterfia-u. 42.
Telefon 278 és 662.

Olcsó helyárrakkal vasárnap délután
 „A nótá vége” operette.

Herczeg Ferenc legújabb színműve: **A híd.** A fővárosi Nemzeti Színház nagysikerű színjátéka könyvvalakban megjelent. 36.6750.— Kapható Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében. Telefon 54.

Mozgósínházak:

APOLLÓ: Radus—Paramount attrakció! Angyalka, társadalmi dráma 6 felv. Lerov Scott, Motter O'Day elbeszélése nyomán. New-Yorkban játszódik le a valóban tartalmas, a nézők figyelmét mindvégig lekötő regény. Egy anya küzdelme egyetlen leányáért azon nemes célból, hogy gyermekét a nagyváros bűnös fertőjétől megóvja és a szinte leküzdhetetlen akadályok ellenére is boldoggá tegye. A szülői szeretetnek igazán szívhez szóló megnyilatkozása ez a film, melynek főszereplője, a bájos szépségű Virginia Lee Corbin tudásának és művészetének a legjavát adja. Kísérők: Friciszláv és Miciszláv és Mr. Edison burleszkek.
 Jön: Modern Donquixotte — Tom Mix-el.

VIGSZINHÁZ: Zoro—Huru, a két csirkefogó világattrakcióban a legsikerültebb kalandjaikon vezetik át és szakadatlan kacagásban tartják a nézőt. A világhírű és népszerű két komikusnak ez a film talán a legjobb szerepet adja. Kiszélik a műsort: Angol Híradó, Smuzolin és a mentőangyal s Smuzolin és a tabája, burleszkek.
 Jön! A szerelem gyermeke (Az élő plakát). Mosjoukin-film.

SPORT

Erős küzdelmek várhatók a DMTE vasárnapi birkozóversenyén. Vasárnap rendezzi a Munkás Testedző Egyesület helyi meghívású birkozó versenyt a DTE Péterfia uca 76. szám alatti tornacsarnokában, 5 súlycsoportban. A verseny iránt eddig soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg, amit csak természetesnek találunk, mert helyi viszonylatban évek óta nélkülözött élkeseredett küzdelmek lesznek. A légsúlyban Lengyel, Kálmán és Kányási DMTE. Nagy Lajos DVSC nevei ismertek, hozzájuk csatlakoznak a felfelé törő ifjúságiak legjobbjai, Piros, Barcsay DTE, Plezsár DVSC és Csuka. Ménes DMTE. A valószínű győztes Nagy, esetleg Kányási; Piros bele fog szólni a helyezésekbe. Meglepetést Barcsay okozhat. A nehézsúlyban a DMTE 4 versenyzőjét indítja. Henszel hír szerint nem trenirozott, Guylás formája ismeretlen, de ha lefovaszt, annak áldozata lehet. Kállai okosan dolgozva, feltétlenül helyezve lesz. A győztes valószínűleg Weinbergerben lesz, aki Naggyal és Györyvel fog szép küzdelmet vívni. Dóró, ha vígváz, az első között lehet. A könnyűsúlyban lesz a legnagyobb küzdelem. Kellner Károly, Ökrös József, Száraz Antal DTE állanak szemben a DMTE szeméfényével. Kiss Mihállyal, akinek segítségére sorakoznak Ménes, Mező, Lóki, sőt a DVSC Erdey, Oifra és Kacsó is. A középsúlyban Váci, Kripkó, Nóránt a benevezettek. Váci mintha javult volna, technikája, ereje fejlődött s így meg fogja állni a helyét. A nagyközépsúlyban a DTE országos híri versenyzője, Száraz József a biztos győztes; Murinvit jobbnak tartják Tamássyval és Darócinál. Tibi csak új egyesülete színeiben indulhat. A verseny délután négy órakor kezdődik.

A MUSZ TÉK intéző bizottsága vasárnap délelőtt 10 órakor a Gambriusz közlőtermében ülést tart. Utána 11 órakor ugyanott a DUE választmányja ülészik.

KÖZGAZDASÁG

A buza ára változatlan, a rozs olcsóbbodott

Hivatalos árfolyamok: Tiszavidéki buza 402—417,5, dunántúli 397—412,5, dunántúli 397—412,5, pestvidéki 400—415, rozs 257—267,5, árpa 245—260, sórárpa 290—330, zab 255—267,5, tengeri 182—185, repce (legyzése színtel), korpá 175—180.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyama: Angol font 345010—346610, Belga frank 3233—3243, cseh korona 2109,75—2117,75, dán korona 17742—17772, dinár 1262—1267, dollár 71550—71950, francia frank 2585—2600, hollandi forint 28619—28719, lengyel zloty 8000—8600, lei 338—343, leva 517,25—520,25, lira 2873—2882, német márká 16968—17018, osztrák schilling 10040—10071, norvég korona 14463—14513, svájci frank 13758—13778, svéd korona 19087—19177.

Hölgyek részére a legkedvesebb karácsonyi és ujévi ajándékok

Kölnivíz, parfüm, szappan, fésű- és manikűr-kazetták, illatszerszörök csiszolt üvegből stb. legolcsóbban nagy választékban beszerezhetők a **Korzó drogueriában** Piac ucca 42.

Autogén hegesztés jutányosan
Sipos István lakatosnál
 Csapó-utca 81.
 Kész tűzhelyek kaphatók.

A LEGJOBB ÉS LEGSZEBB VARRÓGÉPEK, KERÉKPÁROK kedvező részletfizetésre is kaphatók. Alkatrészek gyári raktára, nagy javítóműhelye
SCHWEIZER-féle varrógépraktárban, Piac ucca 56. (Megyeháza mellett.)

Kötött gomb gomboló, butorpaszomány, harisnyafejelés gyapjuból is
SCHWARCZ ARMIN
Paszománygyárban
 Ferenc József-u. 32., udvarban.

Képkerepezés üveg-, porcellán készletek, valamint háztartási konyha-cikkek legolcsóbb árakon
Hornyatsek István
 üveg-, porcellán- és háztartási cikkek kereskedésében, Debrecen, Csapó u. 1.

Parókat
 raktáron tart egyévi jótállással
Komáromi
 hölgyfodrász, Arany Blka-bérház

Hőcipőjavítás!
 Autogén hegesztés
Pannonia Garageban
 Piac 42.

Most jelent meg! Új kiadás!
CERVANTES:
 az elmés nemes
Don Quijote de la Mancha

4 kötetben. — 1360 oldal.
 A Klasszikus Regénytár kiadásában.
 Györy Vilmos klasszikus fordítása
 Ára füzve K 249,900.—
 Kaphatók:
Hegedűs és Sándor rt.
 Könyvkereskedésében a főposta mellett
 Telefon: 54.

Schuschitzky János és Társa
 szénnagykereskedés, DEBRECEN. Telefon: 1428, 1262.

Szállít mint a Salgótarjáni Köszénbánya
 R. T. kerületi kizárólagos képviselője
salgótarjáni darabos szenet,
 továbbá porosz kőszent, kokszot és tüzfát
 kicsinyben és nagyban.

Brüll S. havi vagy heti **részletfizetésre!**
 áll. vizsg. fogász
 fogműtermében
 javíttassa fogait
 Készít: arany hídakat, arany és műarany fogkoronákat, fogtömést, foghuzást stb.
 Debrecen, Piac-utca 72., Deák Ferenc-utca sarok.

A karácsonyi könyvpiac szenzációs ujdonsága!

Művészeti Lexikon

Építészet Szobrászat Festészet Iparművészet
 Hatalmas kötet ezernél több képpel.
 Művészi diszkötésben.

Ára 375.000 korona (30 pengő).

Hitelképes egyének az eredeti árban kényelmes részletfizetésre is megkaphatják **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR** irodalmi és nyomdai rt. könyvkereskedésében.

Péntek
 december 18.

VIGSZINHÁZ
 Zoro-Huru:
 A két csirkefogó.

APOLLÓ
 Virginia Lee Corbinnal:
ANGYALKA.

Péntek
 december 18.

APRO HIRDETESEK

Egyszeri közlés díja 10 szög 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számítottak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban. — Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Piac ucca 49., II. udvar, Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedés Piac ucca 34., Aczél Henrik könyvkereskedés Piac ucca 24., Szőlősi-traffic Hatvan ucca 1., Bárdos könyvkereskedés Hatvan ucca 15., Grűnné trafik Hatvan ucca 35., Meskóné-traffic Hatvan ucca 70., Kiss József fűszerüzlet József kir. herceg ucca 24. Lajos István Széchenyi ucca 50.

POSTA

KERESÉK egyedül álló 37 éves intelligens asszony részére jó házból való nősnél szándékozó idősebb izr. urakat helyből vagy vidékről, nyvszintén izr. házassági közvetítők sziveskedjenek címüket velem közölni. Jelző: „Jól fizetve“ a kiadóhivatalhoz. 2205

VÉTEL

KÉNYSZERKÖLCSÖN kötvényeket vesz dr. Balázs Jenő bankháza. Telefon 143. Piac 89. 2025

KÉNYSZER és hadikölcsönkötvényeket, valamint zálogleveleket veszek. Bövebbet Miklós ucca 13. 2249

TENGERIDARALÓT veszek. Kiss József, József k. herceg u. 2252

ELADÁS

HOL kapható jó száraz ia? Telefon rendelésre azonnal szállít Kemény fatelep 14-34. 2244

KIVÁLÓ minőségű fajok szerint osztályozott sajttermésű 6 és uboraink, továbbá kóser boraink kókadi és vámospécsi szőlőinkből beérkeztek. Legolcsóbb napi árban adjuk. Friedländer Testvérek, Hatvan u. 37. 2214

VÁLLALOK, óra, autó óra, ékszerjavítást legolcsóbban egy évi jótállással. Ezüstpénzt veszek Braun, Piac 31. Kizivó pátká mellett. 1079

KÉZZEL szedett fajtalmák, papírhatu dió, nagybányai szilva, déli gyümölcsök legolcsóbban beszerezhetők Hatvan ucca 4., p'ncében. 2173

OLCSÓ fényképek! 6 levelezőlap 60 ezer korona, 3 arcképes igazolványba való kép 30 ezer korona Bagdi István fényképésznél. Piac ucca 9. 2172

TÖLGY aprított és hasábfá állandóan kapható házhoz szállítva Fischer Elek fakereskedőnél, Károly Ferenc József-ut 20. Telefon 047. 1655

SZÁRAZ tüzfát akar venni? Telefonáljon 14-34. Keményhez, Deák Ferenc 24. 2243

ESTÉKEK, lakkok, firnisz, zománkok, legfinomabb szoba padlólakkok legolcsóbban kapható, Klein Vilmos Arany János 10., udvarban. 2213

20% KEDVEZMÉNY mindenkinek, ki nap- és esernyő szükségletét nálam szerzi be. Óriási választék, Ernyőüzem. Sas u. 3. Javítások és áthuzások legolcsóbban. 146.

TULHALMOZOTT raktár miatt legolcsóbban beszerezhetők nőikalapok Jungreisznál, Arany János ucca 37. 2106

ELADÓ: télikabát, egy balkáni handzsár, egy bicikli pumpa és virágok zsirosbódón, nagy tükör Lehotaínál, Simonffy ucca 33. 2013

SAPKAKÉSZÍTÉS. Férfi-, fiúsapkák, babil és zepelt kalapok legjobb kivitelben készülnek, sapkák készen is kaphatók, Wallerstein Antal, Széchenyi ucca 16. Keresztút. 2187

EBÉDLŐCSILLÁR négylámpás és férfi télikabát eladó, Ferenc József-ut 58., földszint 12. 2248

HOL kapható jó száraz tüzfát? Kemény fatelepen, Salétrom pályaudvar. Telefon 14-34. 2242

IRÓGÉPLEIRÁSOK, sokszorosítások legolcsóbban készülnek a könyvvelitli szakirodában. Kandia ucca 4b. 2260

KAISER, Piac u. 7. Női és férfi divatickek és vászonruhák. Karácsonyi occasió eladásunk folyamatosan van. A szokástól eltérően árakat nem hirdetünk, mert az árak mellett az anyagok minősége ugysem láthatók. Ezért kérjük a n. é. vásárló közönséget, hogy árúinkat saját érdekében tekintse meg. 2269

JEGY ékszerek, órák leszállított árban kaphatók a Központi ékszerházban, Piac ucca 30. 2245

KALAPOK legdivatosabb stílemből 180.000, bárszomból 130.000, formálás 50.000 „Bélvárosiban“ Kossuth ucca 26. 2246

HENTESEK mészárosok figyelmébe! Egy kitűnő nagy légyverem olcsón kiadó. Értekezni Széchenyi ucca 22. Telefon 82. 2227

IRÓGÉPLEIRÁSOK, sokszorosítások legolcsóbban készülnek a könyvvelitli szakirodában. Kandia ucca 4b. 2261

„BÉLYEGOTTHON“ Fűvészkert u. 14. emelet. Bélyegalbumok, cserefüzet, ragasztó stb. kapható. Külföldi bélyegek a világ minden részéből érkeztek. 2239

LEGJUTÁNYOSABB áron készít kapható, ruha és gyermekruhát, házakra is elmegy. Lövinger varroda, Hatvan u. 9., keresztút. 2186

RÉSZLETRE ha jól, olcsón akar vásárolni keresse fel Pannónia térfüruha, cipő, kalap áruházat Simonffy ucca 7. Kövesl és Neumann. 2271

PIANINÓ elsőrendű márka tizenhatmillióért eladó. Széchenyi ucca 15. 2168

ORTHODOX kóser tej kapható Török Bálint u. 22. 2224

FINOM Californian Poppy parfüme legolcsóbban Vegyszerüzlet, Hatvan u. 11. 2266

TENGERICSUTKA tiszlásra igen alkalmas 8000 métermázsánként kapható Közraktár. 2231

IRÓGÉPLEIRÁSOK, sokszorosítások legolcsóbban készülnek a könyvvelitli szakirodában. Kandia ucca 4b. 2262

OLCSÓ mosók eladó, Miklós u. 2. Frohner udvar. 2259

HA nincs pénz és szüksége van vászon, zefir, kanavász, női és férfi fehérnemű, szőnyeg, függöny, ágymatrua és szövetekre, forduljon Kaiserhez, Piac u. 7., hol havi vagy heti részletfizetésre vásárolhat kárakat szerint. 2270

SESTAKERT, Komlóssy-ut 66. szám alatti téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel jutányos áron eladó. Értekezni Honvéd ucca 9/B. 4378

GÉPEKKEL felszerelt inavállalat eladó. Cím a kiadóban. 2234

KERESLET

100 MILLIÓVAL lehetőleg közreműködéssel társat vagy finanszírozott keresek 21 éve fenálló gépekkel felszerelt jól bevezetett ipartelephez. Cím, kiadóhivatal továbbít. 2257

KERESÉK azonnali belépésre egy zsidó fiút tanulónak vagy egy fiatal segredőt fűszerüzletembe. Leikövits Mór, Hajdusámson. 2257

ÜGYES kézilány, ki több évi gyakorlattal bír, főváratik Modern kalapszalomban, Miklós 4. I. em. Kardos Béláné. Értekezni lehet d. u. 2-3-ig. 2272

JANUÁR 1-ére gazdasági ispani jó bizonyítvánnyal gazdasági állást keresek, ispani, kulesár, felügyelő, esetleg gazdasági állást, gazdálkodás minden ágát jól értő akár kötött, akár homok talajon, kitűnően érti a jószág tenyésztést, hizlalást, gazdálkodás teljes könyvelését. Cím a kiadóban. 2247

TENGERI morzsolását igen előnyös feltételek mellett vállaljuk. Közraktár, Hid u. 16. Telefon: 58. 2229

ENDLIZÉST (csipkebeadást) vállal Nagy Gyula műhírnző, József kir. herceg ucca 3. 2221

ELŐKÉLŐ, bevezetett, hazai biztosító intézet keres hajdumegyei vezérigvónksége részére az illis, szakmabeli főigvónkségi titkárt. Ajánlatok „Biztos ívő...“ feltétele ezen lap kiadóhivatalába kéretnek. 2192

KÖNYVELÉST kereskedők és iparosoknál olcsón vállalkok. Cím kiadóban. 2103

ÜRES üzlethelyiséget keresek Piac uccán legalább 5-6 méter nagyságban. Csanó uccától Szentanna uccáig terjedő részen. Cím a kiadóban. 2157

TÜZIFA aprítását olcsó árban végesszük. Közraktár, Hid u. 16. Telefon: 58. 2228

JÓCSALÁDBÓL való fin tanulónak fizetéssel felvétetik. Arany Bika Divatház. 2250

LAPKIHORDÓ ASSZONY felvétetik a Debreceni Független Újság kiadóhivatalában, Piac u. 49. 2146

IRÓGÉPLEIRÁSOK, német, francia fordítással is, legszébben, legolcsóbban több példányban gyorsan készülnek Ardónénál, Simonffy-u. 2. Telefon 13-53. 2146

TÖBB évi gyakorlatlall, engrass és detailban iartas megbízható fűszerkereskedősegéd azonnali belépésre felvétetik. Levélbeli ajánlat Mandel Mór, Vásárosnamény. 2210

PÉNZBESZEDŐ (inkasszás) felvétetik, Arany Bika Divatházban, 2251

1926 MÁJUS egyre keresek belső területen háromszobás komfortos lakást, Cím a kiadóban. 2265

EGY butorozott szoba 2 izr. uriembernek ellátással kiadó, Miklós u. 7. 2258

PIAC 77. Tiszta butorozott szoba különbejárattal azonnal kiadó, baloldali emelet. 2223

KÉZIMUNKA előraizolás legújabb mintákkal Korona divatruházban. Csanó u. 19. 2219

2 SZOBA, előszobás lakás Nagyalomás közelében átadó. Cím kiadóban. 2215

PIAC 77. Hőkvifodrázat 4 helyiség, lakható, más üzem céljára is átadó, ugyanott irodai butor darabok, más tárgyak, kopirrás, kirakatszekrény eladó. 2222

KIADÓ háromszobás, fürdőszobás családti ház mellékhelyiségeivel együtt. Azonnal beköltözhető. Értekezni Szentanna ucca 42. 2220

HÁZASPÁRNAK butorozott szoba azonnali kiadó. Cím a kiadóban. 2218

LUSZTIG ERNŐ asztalos mester, Deák Ferenc ucca 10. Vállal műbutorokat, berendezéseket, épület munkákat. Kész konyhaberendezések részlete is kaphatók. 2135

100 MILLIÓVAL lehetőleg közreműködéssel társat vagy finanszírozott keresek 21 éve fenálló gépekkel felszerelt jól bevezetett ipartelephez. Cím, kiadóhivatal továbbít. 2257

KERESÉK azonnali belépésre egy zsidó fiút tanulónak vagy egy fiatal segredőt fűszerüzletembe. Leikövits Mór, Hajdusámson. 2257

ÜGYES kézilány, ki több évi gyakorlattal bír, főváratik Modern kalapszalomban, Miklós 4. I. em. Kardos Béláné. Értekezni lehet d. u. 2-3-ig. 2272

JANUÁR 1-ére gazdasági ispani jó bizonyítvánnyal gazdasági állást keresek, ispani, kulesár, felügyelő, esetleg gazdasági állást, gazdálkodás minden ágát jól értő akár kötött, akár homok talajon, kitűnően érti a jószág tenyésztést, hizlalást, gazdálkodás teljes könyvelését. Cím a kiadóban. 2247

TENGERI morzsolását igen előnyös feltételek mellett vállaljuk. Közraktár, Hid u. 16. Telefon: 58. 2229

ENDLIZÉST (csipkebeadást) vállal Nagy Gyula műhírnző, József kir. herceg ucca 3. 2221

ELŐKÉLŐ, bevezetett, hazai biztosító intézet keres hajdumegyei vezérigvónksége részére az illis, szakmabeli főigvónkségi titkárt. Ajánlatok „Biztos ívő...“ feltétele ezen lap kiadóhivatalába kéretnek. 2192

KÖNYVELÉST kereskedők és iparosoknál olcsón vállalkok. Cím kiadóban. 2103

MÁV arcképes igazolványképek a legutóbbi rendelet szerint, rövid időn belül este villanyfű is a legszébben készülnek Varga fényképésznél, Piac 43. 2273

LEGJUTÁNYOSABBAN vállalom kereskedők, iparosok könyvelését mérlegkészítését, Választ „Mérlegtechnikus“ jellegre kiadóra kérem. 2824

BUTOROZOTT udvari szoba kiadó, Miklós ucca 26. 2191

EGY elegáns butorozott szoba egy hölgy részére kiadó. Jobb oldal, második léncső, Hatvan ucca 58. 2180

IRODAHELYISÉG, szép, világos, jutányosan kiadó, Darabes ucca 7. 2175

KIADÓ két butorozott szoba 2-3 személynek, ellátással is. Piac 10. II. 2. 2236

ZALOGHÁZ, Hunyadi u. 14. három havi zálogkölcsönöket folyósít utólagos kamatfizetés mellett. 1651

VIZVEZETÉKET, fürdőberendezéseket kedvezményes fizetési feltételek mellett szakszerűen készít és javít Kovács Gyula szerelőmester, Szentanna ucca 2. 2144

Frack, szmoking és szakel kölcsönző Intézet. Vég, Vár-u. 2.

KIADÓ pincelakás, tarkaruha varrózó részére. Cím a kiadóban. 2116

GYORSIRÁST, gépirást sikeresen legolcsóbban tanít Ardóné, Simonffy u. 2. Telefon 13-53.

A LEGFORGALMASABB helyen egy fűszerüzlet áruval vagy anélkül előnyös árért átadó. Cím a kiadóban. 2212

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba izr. fiatalembernek kiadó. Megtekinthető délután 2-5-ig. Cím a kiadóban. 2209

A LEGFORGALMASABB helyen egy üzlethelyiség ingatnyos árért átadó. Cím a kiadóban. 2211

FÉMÁRUGYÁR Hunyadi ucca 1. korsolyákat kószorú, komplikált szerzőngépeket javít, készít, mindenféle szakmai bémunkát kitűnően olcsón eszközöl. 2143

ENDLIZÉST, csipkebeadást vállal Nagy Gyula műhírnző, József kir. herceg 3. 2230

MENEKÜLT ÓRAS szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat Rákóczi u 36. sz.

EGY JÓ GRAMOFON

ÉS NÉHÁNY KITŰNŐ LEMEZ EGYETLEN KLUBBÓL, KASZINÓBÓL, IFJUSÁG, KULTURÁLIS KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLETBŐL SEM HIÁNYOZHAT.

A CSALÁDI OTTHONBAN ZENEKULTURÁT TERJESZT, MŰVÉSZI ÉLVEZETET NYUJT, TÁNCCHOZ KI-SÉRETET SZOLGÁLTAT.

TÉLEN
A GAZDA HÁZÁT SZÓRAKOZTATJA.

PÓTOLHATATLAN
TÁNCANÁROKNAK, ZENEKARVEZETŐKNEK, NEM HIÁNYOZHAT SZÁLLODÁKBÓL, VENDÉGLŐKBŐL, KÁVÉHAZAKBÓL, MULATÓKBÓL.

IZLÉSES DOBOZBAN ELHELYEZVE, BÁRKI MAGÁVAL VIHETI, AKÁR EGY FÉNYKÉPEZŐGÉPET. SÚLYA 3 kg.

KAPHATÓ
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
IRODALMI ÉS NYOMDAI R. T.
HANGSZEROSZTÁLYABAN
PIAC-UTCA 34.
TESSÉK MEGTEKINTENI ÉS MEGHALLGATNI.